

УДК 338

Лесюк А. – ст. гр. БМ-31

Тернопільський національний технічний університет іменні Івана Пулюя

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Науковий керівник: к.е.н., доцент Галушак О. Я.

Функціонування підприємства, незалежно від виду його діяльності і форми власності, в умовах ринку визначається його здатністю приносити достатній прибуток.

Прибуток – найважливіша фінансова категорія, що відображає позитивний фінансовий результат господарської діяльності підприємства, характеризує ефективність виробництва і в кінцевому підсумку свідчить про обсяг і якість виробленої продукції, стан продуктивності праці, рівень собівартості. Одночасно прибуток впливає на фінансовий стан, інтенсифікацію виробництва при будь-якій формі власності. Він є не лише джерелом забезпечення внутрішньогосподарських потреб підприємств, а й джерелом формування бюджетних ресурсів держави.

Прибуток – це кінцевий результат діяльності підприємства, що характеризує абсолютну ефективність його роботи. В умовах ринкової економіки прибуток є найважливішим чинником стимулювання виробничої і підприємницької діяльності підприємства та створює фінансову основу для її розширення, задоволення соціальних і матеріальних потреб трудового колективу. Також прибуток займає найбільшу частку серед внутрішніх джерел фінансування капітальних вкладень підприємства та джерело доходів державного та місцевих бюджетів. Прибуток як кінцевий фінансовий результат діяльності підприємства представляє собою різницю між загальною сумою доходів і витрат на виробництво та реалізацією продукції. Джерелом отримання прибутку (збитку) може бути діяльність підприємства, яка не пов'язана з реалізацією продукції. Це може бути: прибуток від пайової участі в спільних підприємствах; прибуток від здачі в оренду землі і основних фондів; одержані і виплачені пені, штрафи; збитки від списання безнадійної дебіторської заборгованості, за якою закінчилися терміни позовної давності; доходи по акціях, облігаціях, депозитах; доходи і збитки від валютних операцій; прибутки (збитки) минулих років, виявлені в поточному році; допомога від інших організацій; збитки від стихійних лих.

Для зростання прибутку підприємства необхідно: нарощувати обсяги виробництва і реалізації товарів, робіт, послуг; розширювати, орієнтуючись на ринок, асортимент і якість продукції; впроваджувати заходи щодо підвищення продуктивності праці працівників; зменшувати витрати на виробництво (реалізацію) продукції (тобто собівартість); з максимальною віддачею використовувати потенціал, що є у його розпорядженні, у тому числі фінансові ресурси; зі знанням справи вести цінову політику, бо на ринку діють переважно договірні ціни; грамотно будувати договірні відносини з постачальниками і покупцями; вміти найбільш доцільно використовувати одержаний прибуток з точки зору досягнення оптимального ефекту.

Прибуток - основне джерело приросту власного капіталу підприємства. В умовах ринкових відносин власники і менеджери, орієнтуючись на розмір прибутку, який залишається в розпорядженні підприємства, приймають рішення щодо дивідендної та інвестиційної політики, яку підприємство проводить з урахуванням перспектив розвитку. За умов конкуренції в ринковій економіці прибуток є рушійною силою та джерелом оновлення виробничих фондів підприємств. На нашу думку, прибуток – найважливіша фінансова категорія, яка виконує низку важливих функцій і відображає позитивний фінансовий результат господарської діяльності підприємства, характеризує ефективність виробництва та свідчить про обсяг і якість виробленої продукції.